

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 01.03.2012
Sayı: 256

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bankacılık Kanununda bir maddesinin yürürlükten kaldırılmasına dair kanun teklifim gerekçesiyle ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederim. 29.02.2012

Av. Mahmut TANAL
CHP İstanbul Milletvekili

Yeni Ağbaba
Uleste m
TANAL

Nurettin Demir
Muhta M.
M. Demir

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Adalet			
Yan Komisyon	Plan ve Bütçe			
Tarih	16 Mart 2012		E. No: 2/418	
Yan. Üzn.	Baş. Yrd.	Başkan	Gen. Sek. Yrd.	Ünvanı
S.C.	16	M. Demir	M. Demir	M. Demir
TBMM BAŞKANI	M. Demir			

m

GENEL GEREKÇE

5411 Sayılı Bankacılık Kanunu'nun 62. Maddesine göre, "Bankalar nezdlerindeki mevduat, katılım fonu, emanet ve alacaklardan hak sahibinin en son talebi, işlemi, herhangi bir yazılı talimatı tarihinden başlayarak on yıl içinde aranmayanlar zamanaşımına tâbidir. Zamanaşımına uğrayan her türlü mevduat, katılım fonu, emanet ve alacaklar banka tarafından hak sahibine ulaşılamaması hâlinde, yapılacak ilânı müteakiben Fona gelir kaydedilir. Bu maddenin uygulanması ile ilgili usûl ve esaslar Kurulca belirlenir."

Bir kimsenin bankada olan mevduat veya emanet gibi alacakları, o kişinin malvarlığının bir parçasıdır. Çünkü malvarlığı, alacaklar ve borçlarla ayrılmaz bir bütündür. Zamanaşımı ise; bir alacağı ortadan kaldırmaz. Sadece zamanaşımına uğrayan alacağı dava yoluyla talep etme hakkını ortadan kaldırır. Hukuk terminolojisinde buna eksik borç denir. Kural olarak zamanaşımına uğrayan alacaklar, sona ermemekte, varlıklarını sürdürmektedirler. Sadece dava açma hakkı sona ermektedir.

Bu durumda on yıl geçmekle zamanaşımına uğrayan mevduat ve diğer alacakların da aslında, mevduat sahibinin malvarlığının bir parçası olmaya devam ettiği bir gerçektir.

Zamanaşımına uğradığı için eksik borç haline gelmiş olsa d, malvarlığının bir parçası olmaya devam eden banka alacaklarının bir kamu kurumuna devrinin Anayasaya ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine uygunluğu ileri sürülemez.

Anayasanın 35. Maddesine göre, herkes mülkiyet ve miras haklarına sahip olup, bu haklar ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabilir. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 1. Protokolünün 1. Maddesine göre de, herkesin mal ve mülk dokunulmazlığına saygı gösterilmesini isteme hakkı vardır. Herhangi bir kimse, ancak kamu yararı sebebiyle ve yasada öngörülen koşullara ve uluslar arası hukukun genel ilkelerine uygun olarak mal ve mülkünden yoksun bırakılabilir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin mülkiyet kavramını geniş yorumladığı, alacakları mülkiyete konu olan hukuki obje olarak nitelendirilir.

Bir alacağın sırf zamanaşımına uğramış olması sebebiyle, mevduat sahibinin mal varlığının bir parçası olan bu alacak üzerindeki mülkiyet hakkını sona erdirmeyi haklı gösterecek bir kamu yararı bulmak oldukça zordur. Bir kimsenin zamanaşımına uğrayan banka kasasındaki mücevherleri üzerlerindeki mülkiyet hakkının sona erdirilip, TMSF'ye devrinde nasıl bir kamu yararı olabilir? Kamulaştırmada dahi gerçek bedeli ödeme zorunluluğu varken, mülkiyetin TMSF'ye devri yürürlükteki kanun maddesine göre hiçbir karşılık ödemeksizin gerçekleşmektedir.

Anayasaya ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine aykırı olan bu düzenlemenin ortadan kaldırılması gerekmektedir. Bir kimsenin malvarlığının bir parçası olan zamanaşımına uğramış banka alacaklarının borçlu ve alacaklının iradesi dışında malvarlıkları ve mülkiyetinden çıkarılarak, hiçbir karşılık dahi ödenmeksizin TMSF'ye devri, hukuki değildir. Özellikle de zamanaşımına uğrayan kiralık kasadaki eşyaların mülkiyetinin veya hisse senetlerinin, dolayısıyla şirketteki ortaklık hakkının, TMSF'ye devrinde hiçbir şekilde hukuka uyarlık bulunmamaktadır. Bu mağduriyetin ve hukuksuzluğun son bulması amacıyla söz konusu kanun maddesinin yürürlükten kaldırılması teklifi hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 5411 Sayılı Bankacılık Kanununun 62'inci maddesi Anayasanın 35'inci maddesine ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi 1. Protokolünün 1. Maddesine aykırı olduğu gerekçesi ile yürürlükten kaldırılmalıdır. Kişilerin malvarlıkları zamanaşımına tabi tutulamaz. Nasıl ki mülkiyeti bir kimseye ait olan taşınmaz için bu zamanaşımı süresi uygulanamazsa, banka mevduat hesapları ve kiralık kasalarda bulunan malvarlığına konu değerler için de zamanaşımı süresi uygulanamaz. Hukuka aykırı olan bu hükmün kaldırılması amacıyla söz konusu yasa teklifi hazırlanmıştır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

**BANKACILIK KANUNUNDA DEĐİŐİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- 5411 Sayılı Kanunun 62'inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.